

vrstah, včasih pa obdelane celo na 30 straneh. To pot pogosteje kot v prvi knjigi naletimo na besedila, ki so jih urednik in njegovi sodelavci posneli na magnetofonski trak. Urednikovi želji, naj bi tudi drugo knjigo s pridom rabili raziskovalci ljudskega pripovedništva različnih smeri, bo samo po sebi ustrezno. Drugače pač ne more biti ob tolikšnem tekstnem bogastvu, ob tako široko razpreženih primerjavah in opombah, ki nudijo za vsako številko pregled nad celotnim nemškimi gradivom.

Urednik je v uvodu podčrtal nekaj svojih opažanj k biologiji pravljice. Omenimo (tudi pri nas potrjene) primere prehajanja izročila od starih staršev na vnuke.

Pomotoma sta dve slovenski pravljici s Pohorja navedeni v eni sapi z nemškimi. To sta Schlosserjevi varianti k tipu ATh 500 (str. 97) in 571 (str. 300). Te drobne sence pa ne bo težko odpraviti iz tretje knjige in drugih, ki želimo, da bi kmalu sledile.

Milko Matičetov

R. Wossidlo-G. Henssen, Mecklenburger erzählen. Märchen, Schwänke und Schnurren aus der Sammlung Richard Wossidlos herausgegeben und durch eigene Aufzeichnungen vermehrt von Gottfried Henssen. Akademie-Verlag, Berlin 1957, 8°, XIX + 252 strani, cena 15 DM.

Mecklenburg, pokrajina med Labo in Baltiškim morjem, je imela v R. Wossidlu neutrudnega zbiralca ljudskega pripovednega gradiva. Zbiral je več ko petdeset let, vse do smrti leta 1939. Njegovo delo je bilo posvečeno v prvi vrsti besednemu zakladu, nato rečenicam, pregovorom, ugankam, anekdotam, šaljivim zgodbicam in pripovedkam. Najdaljša in najzahtevnejša ljudska pripovedna oblika, pravljica, ga je pritegnila še najmanj. Nepri- merno pomembnejša se mu je zdela pripovedka, češ da je iz nje »mogoče izluščiti čisto nove podatke za slovansko mitologijo in za naseljitveno zgo- dovino naše dežele«. Zato je proti približno 50.000 zapisom pripovedk prav- ljjična bera kaj skromna. Vendar je prof. Henssen, ki je stopil v stik z Wos- sidlom že takoj po osnovanju osrednjega arhiva nemških ljudskih pripovedi (1956), mogel zdaj izbrati toliko pravljjičnega blaga, da je nastala kar za- jetna knjiga.

Tekstni del zbirke »Mecklenburger erzählen« obsega Wossidlove lastne zapise, zapise njegovih sodelavcev — največ učiteljev s podeželja — in za- pise prof. Henssena: skupaj 135 števil. Skoraj vsa besedila so v narečju, samo tu in tam je kaj v knjižnem jeziku. Ker gradivo ni bilo zbrano po današnjih načelih, dostikrat manjkajo temeljni podatki (kraj zapisa, pri- povedovalec ipd.). Kljub temu pa je skrbni in izkušeni urednik s svojimi dopolnili, z uvodom, opombami in besednjakom dal izdaji zaokroženo po- dobo, nam pa dragoceno znanstveno knjigo. V uvodu je med drugim nazorno pokazal, kako se v meklenburškem pravljjičnem blagu prepletajo razne prvine: zraven domačega jedra je opaziti n. pr. keltske fantastične črte, slo- vansko bližino, skupnosti s švedskim izročilom, nemške literarne vplive itd.

S slovenskega zornega kota pa je poročevalcu oko obstalo predvsem na nekaterih podrobnostih, kot je n. pr. zgodbica št. 102: o medvedu, kako užuga nadležnega škrata, da si ne upa več k hiši in le od daleč sprašuje gospodarja, ali ima še tistega »črnega mačka«. Zgodba št. 88 — Obisk v peklu — pa je meklenburški pendant k naši Smledniški legendi; to slovansko izročilo je Henssen lahko omenil, ker mu je bilo znano iz dela L. Kretzenbacherja, ob- javljenega zdaj v zborniku »Alpes Orientales«.

Milko Matičetov

